

Zaujímavé prednášky prof. Dr. hab. Marka Wilczyńského

Prešov, 17. a 19. október 2017

Peter KOVAL

Inštitút histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity (IH FF PU) v Prešove v októbri tohto akademického roku privítal vzácnu návštevu. Vôbec prvýkrát sa na jeho pôde ocitol prof. dr. hab. Marek Wilczyński, člen IH Pedagogickej univerzity v Krakove. Prof. Wilczyński je popredným poľským historikom zaoberajúcim sa obdobím starovekých dejín a kultúrou. Osobitne sa špecializuje na neskorú antiku, prehistóriu a históriu raných germánskych kmeňov. Dôkazom jeho úspešnosti v rámci poľskej, ale aj európskej historiografie je viacero významných monografických prác a vedeckých štúdií.

Pre IH v Prešove a študentov odboru učiteľstvo dejepisu v kombinácii história, kultúrne dedičstvo a archívnictvo bolo veľkou poctou, že práve tento poľský historik sa rozhodol stráviť prednáškový pobyt v rámci mobilít programu Erasmus+ na PU.

Študenti si mohli vypočuť dve zaujímavé prednášky venované starovekým európskym dejinám súvisiace aj s osudmi rímskeho impéria. Prvá téma bola zameraná na históriu germánskeho kmeňa Vandalov v čase jeho vládnutia na území severnej Afriky. Vandali patrili medzi kľúčové kmene v čase sťahovania národov. Ako upozornil prof. Wilczyński, barbarské kráľovstvo Vandalov bolo jediným germánskym kráľovstvom, ktoré malo status suverenity v čase existencie rímskeho impéria. Veľkú zásluhu na tom mal obávaný vládca Geiserich preslávený svojimi výbojmi ako v severnej Afrike, tak vybudovaním silnej ríše na severe Afriky či vpádom do Ríma v roku 455. Samotný vpád bol charakteristický rabovaním a plienením, no nie zabíjaním miestneho obyvateľstva. Geiserich tak dodržal slovo dané pápežovi Levovi I., ktorý sľúbil otvoriť brány mesta pod podmienkou, že nikomu v meste nebude

Prof. Dr. hab. Marek Wilczyński počas prednášky

ublíženú. Pre Geisericha bolo typické, že sa sústreďoval na zhromaždenie čo najväčšieho majetku, sústreďoval sa predovšetkým na drahé kovy a obyvatelov si bral ako nevoľníkov. Tí zomreli skôr z nedostatku jedla. Nadobudnutím veľkého bohatstva kráľovstvo Vandalov v severnej Afrike hospodársky prosperovalo a podľa slov prof. Wilczyńskiego bolo jedným z hlavných príčin ekonomického úpadku Ríma končiacего jeho rozpadom. Práve druhú prednášku prof. Wilczyński zamerail na posledné obdobie fungovania rímskeho impéria. Zamýšľal sa nad tým, či išlo o pád alebo len transformáciu starovekého Ríma na konci 5. storočia, priblížil udalosti, ktoré sú z hľadiska periodizácie európskych dejín považované za koniec staroveku.

IH Pedagogickej univerzity v Krakove patrí medzi zahraničné vedecko-historické pracoviská, s ktorými IH FF PU v Prešove úspešne spolupracuje vo viacerých rovinách. Už tradičná je spolupráca pri organizovaní vedeckých konferencií a návšteva prof. dr. hab. Mareka Wilczyńskiego dokazuje, že vzájomné výmeny pedagógov v rámci prednáškových mobilitných programov tiež naberajú na svojej intenzite. Je to s určitou dobrou správou hlavne pre študentov, ktorým je program Erasmus+ prioritne určený.